

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/34/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5314211379
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Beniačová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5314211379.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a členiek senátu Mgr. Zuzany Hartelovej a JUDr. Táne Rapčanovej, v spore žalobcu: C. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. č. XXX, právne zastúpený: JUDr. Anton Kupšo, advokát so sídlom v S., Y. ul. č. XX, proti žalovanému: Bc. Y. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. č. XX, Y., právne zastúpený: GARANT PARTNER legal s.r.o., so sídlom v Bratislave, Einsteinova č. 21, IČO: 36 856 380, o vydanie bezdôvodného obohatenia, na odvolanie žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Čadca č.k. 6C/255/2014-224 zo 16. júla 2019, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým vo zvyšnej časti žalobu zamietol, potvrdzuje.

V ostatnej časti rozsudok okresného súdu m e n í tak, že žalobu v časti o zaplatenie 194,30 eur z a m i e t a.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 194,30 eur (výrok I.), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.). Žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 7,6 % (výrok III.). Žalovanému voči žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 7,6 % (výrok III.). Žalobca si svoj nárok uplatnil titulom zaplatenia podielu za výrub drevnej hmoty na parc. KNE č. 994, nachádzajúcej sa v k. ú. Y. za rok 2012, ktorej je podielovým spoluvlastníkom. Tvrdil, že okrem jeho osoby sú spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti aj členovia Združenia súkromných vlastníkov lesov Makov - Poľana, ktorého on členom nie je, avšak žalovaný je predsedom tohto združenia a za uvedené združenie koná. Žalovaný mal vykonať výrub drevnej hmoty bez právneho dôvodu, preto ho vyzval na úhradu za vyťaženú drevnú hmotu. Žalovaný namietal nedostatok pasívnej vecnej legitímácie a tvrdil, že žalobca si má svoj nárok uplatňovať voči spoluvlastníkom nehnuteľnosti, na ktorej bol vykonaný výrub, nakoľko on spoluvlastníkom tejto nehnuteľnosti nie je a z titulu pozície predsedu združenia bez právnej subjektivity mu takáto povinnosť voči žalobcovi nevyplýva. Okresný súd k nedostatku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného poukázal na ustanovenie čl. VII Zmluvy o založení združenia podľa § 829 až 841 s názvom Združenie súkromných vlastníkov lesnej a poľnohospodárskej pôdy Makov - Poľana so sídlom Makov 60, 023 56 Makov, s cieľom prinávratenia užívacích práv k lesnému a poľnohospodárskemu pôdnemu fondu podľa zák. č. 229/1991 Zb. . Vychádzajúc z obsahu tohto článku, podľa ktorého predseda združenia zastupuje vlastníkov pred súdmi a orgánmi činnými v trestnom konaní, dospel k záveru, že žalovaný ako predseda združenia je pasívne vecne legitimovaný v súdnej veci (viď bod 20. napadnutého rozsudku). Následne sa zaoberal posúdením dôvodnosti námietky premlčania vznesenej žalovaným. Nárok uplatnený žalobcom vyhodnotil z právnej stránky ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, preto sa zaoberal posúdením premlčania podľa § 107 ods. 1,2 Občianskeho zákonníka (ďalej „OZ“).

Konštatoval, že žalobca si uplatnil v podanej žalobe voči žalovanému nárok na časť výnosu z ťažby dreva, ktorá bola realizovaná v lete - júni 2012, vtedy sa o ťažbe dozvedel, nemal však ešte vedomosť o konkrétnej výške bezdôvodného obohatenia, lebo mu nebolo známe, aký objem ťažby a v akej cene bol realizovaný. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby v zmysle ust. § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka začal podľa okresného súdu u žalobcu plynúť momentom, kedy mu bola žalovaným zaslaná suma za ťažbu, ktorú odmietol 21.03.2013 prevziať. Nasledujúcim dňom začala u neho plynúť subjektívna premlčacia doba, ktorá skončila 22.03.2015. Pokiaľ k výrubu drevnej hmoty došlo v mesiaci jún 2012, objektívna premlčacia doba by uplynula najskôr 30.06.2015. Žalobca žalobu podal na súde dňa 18.12.2014, t.j. pred uplynutím dvojročnej subjektívnej ako i trojročnej objektívnej premlčacej doby, preto okresný súd námietku premlčania vznesenú žalovaným vyhodnotil ako neopodstatnenú. Okresný súd ďalej konštatoval, že z vykonaného dokazovania nemal preukázané tvrdenia žalobcu, koľko bolo reálne drevnej hmoty vyťažených. Nemohol vychádzať z posudku znalca Ing. Kozlíka, nakoľko tento zisťoval stav ťažby k 10.03.2018, ktorý stav sa líšil od oznámenia odborného lesného hospodára, ktorý viedol evidenciu v roku 2012 a ktorý údaj oznamoval lesnému úradu. Zo znaleckého posudku nebolo preukázané, aký stav ťažby bol realizovaný v roku 2012. Pokiaľ išlo o cenu vyťažených drevnej hmoty uviedol, že ostalo iba v rovine tvrdení bez bližšieho preukázania vyjadrenie žalobcu, že cena za ťažbu dreva predstavovala 70 eur za m³. Okrem toho žalobca pri výpočte výšky bezdôvodného obohatenia nezohľadnil vynaložené výdavky na ťažbu, nevychádzal z tzv. čistého výnosu ťažby. Okresný súd tak na základe vykonaného dokazovania ustálil, že z vyúčtovania ťažby mal preukázané, že v roku 2012 bola realizovaná ťažba dreva o objeme 275,68 m³, čo predstavuje podiel žalobcu 5,065301 m³ a čistý zisk po odpočítaní výdavkov predstavuje 194,30 eur. Toto plnenie nerozporoval ani samotný žalovaný, preto v tomto rozsahu priznal žalobcovi nárok na zaplatenie a vo zvyšnej časti žalobu pre neunesenie dôkazného bremena, čo do rozsahu reálnej ťažby ako i ceny za vyťaženú drevnú hmotu, zamietol. Vo vzťahu k úrokom z omeškania uviedol, že žalovaný sa s plnením priznanej sumy do omeškania nedostal, nakoľko túto sumu žalobcovi uhradil, ten ju však odmietol prevziať a preto nevidel miesto pre aplikáciu ust. § 517 ods. 1,2 OZ. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, 2 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „CSP“) s tým, že žalobcovi priznal nárok na ich náhradu v rozsahu jeho úspechu v konaní.

2. Proti tomuto rozsudku podali v zákonom stanovenej lehote odvolanie obe strany sporu. Žalobca napadol výrok rozsudku okresného súdu, ktorým bola čiastočne žaloba zamietnutá spolu s výrokom o trovách konania. Navrhol, aby krajský súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti zrušil. Uviedol, že s rozhodnutím okresného súdu nesúhlasí, pretože skutočne vykonaná ťažba bola v rozsahu 331,78 m³, nie v rozsahu 243 m³, ktorý vykazoval žalovaný. Okresný súd mal zobrať do úvahy závery znaleckého posudku Ing. Kozlíka, ktorý objektívne zistil rozsah vykonanej ťažby. Súdu predložil dôkaz, že cena dreva v roku 2012 bola 70 eur za m³, teda jeho vyčíslenie bolo správne. Objem drevnej hmoty a výška podielu, ktorú vyčísliť je správny a neexistoval dôvod, aby bol súdom jeho nárok krátený, pretože nebolo možné objektívne zistiť skutočné množstvo vyťažených drevnej hmoty. Ďalej namietal, že súd sa neoboznámil s vyšetrovacím spisom OO PZ Turzovka, ktorý navrhol pripojiť, pretože v tomto spise bol objektívne zistený rozsah vykonanej ťažby ako aj výpoveď odborného lesného hospodára a žalovaného, ktorí priznali, že rozsah ťažby bol v skutočnosti vyšší. Týmto dôkazom by preukázal oprávnenosť uplatneného nároku.

3. Žalovaný napadol výrok rozsudku okresného súdu, ktorým bolo žalobe vyhovieť a žiadal, aby krajský súd rozsudok okresného súdu v tejto časti zmenil tak, že žalobu zamietne a prizná mu nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %. Namietal, že rozhodnutie okresného súdu vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že nebola naplnená žiadna zo zákonných skutkových podstát bezdôvodného obohatenia. Pokiaľ súd dospel k záveru, že medzi ním a žalobcom má ísť o právny vzťah vyplývajúci z bezdôvodného obohatenia, ide o nesprávne právne posúdenie veci. Uviedol, že žalobca, keďže nie je členom Združenia súkromných vlastníkov lesov Makov - Poľana nemôže sa domáhať voči inému členovi tohto združenia alebo orgánom tohto združenia práva vyplývajúceho z tejto zmluvy. Ťažba bola vykonaná „Združením“ na základe dohody s inými spoluvlastníkmi spornej parcely, ktorí s touto ťažbou súhlasili. „Združenie“, ktorého je predsedom tak realizovalo ťažbu na základe zmluvného vzťahu so spoluvlastníkmi tejto parcely. Poukazujúc na ust. § 139 ods. 1 OZ tvrdil, že každý zo spoluvlastníkov môže ohľadom spoločnej veci uzatvoriť akúkoľvek zmluvu avšak zodpovedá za prípadné následky ostatným spoluvlastníkom. Pokiaľ „Združenie“ vyčísliť podiel ťažby aj pre iných spoluvlastníkov parcely než tých, ktorí sú zároveň jeho členmi, je to iba ich nadpráca a pomoc pre spoluvlastníkov, aby mali informáciu pre vyporiadanie sa s inými spoluvlastníkmi. „Združenie“ zaslo

žalobcovi sumu ako výplatok podielu na základe poverenia od ostatných spoluvlastníkov, aby sa peniaze dostali k žalobcovi krátkou cestou. Žalobca však odmietol peniaze prevziať, čím dal najavo, že s ním nie je v žiadnom právnom vzťahu a financie chce obdržať od ostatných spoluvlastníkov.

4. Žalovaný sa vyjadril elektronickým podaním doručeným okresnému súdu dňa 20.01.2020 k odvolaniu žalobcu. Uviedol, že žalobca neunesol dôkazné bremeno na preukázanie údajného bezdôvodného obohatenia na jeho strane, najmä čo do kvality ťaženej drevnej hmoty a tomu zodpovedajúcej cene. Znalecký posudok, na ktorý sa odvoláva určuje objem vyťaženej hmoty k dátumu 10.03.2018 a nepreukazuje množstvo vyťaženej hmoty pri konkrétnej ťažbe v roku 2012, vo vzťahu ku ktorej si žalobca uplatňuje svoj nárok. Pokiaľ žalobca tvrdí, že sa súd neoboznámil s vyšetrovacím spisom OO PZ Turzovka, k tejto skutočnosti sa súd vyjadril v odôvodnení napadnutého rozsudku v bode 26. Aj keď súdu bol označený spis pripojený, tento nemá vyšetrovaciu povinnosť a dôvod suplovať povinnosť za žalobcu označiť konkrétne skutkové tvrdenia a dôkazy, ktoré majú byť zo spisu použité v dokazovaní. Na záver uviedol, že naďalej zotrváva na právnom názore, ktorý prezentoval v podanom odvolaní.

5. Žalobca sa k odvolaniu žalovaného písomne nevyjadril.

6. Krajský súd ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu a z dôvodov podaných v odvolaní (§ 379 a § 380 CSP) a po nariadení pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP v spojení s § 384 ods. 1 CSP a opakovaní dokazovania, krajský súd rozsudok okresného súdu vo výroku I., ktorým čiastočne žalobe vyhovel, zmenil podľa § 388 CSP a vo výroku II., ktorým žalobu vo zvyšnej časti zamietol, rozsudok okresného súdu podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

7. Žalobca v žalobe tvrdil, že je podielovým spoluvlastníkom lesného pozemku, parc. č. 994 - orná pôda o výmere 63.717 m² zapísaného na LV č. XXXX pre k. ú. Y. v podiele 127/6912. Z jeho nasledujúcich vyjadrení vyplýva, že ďalší podieloví spoluvlastníci predmetného pozemku sú združení v Združení súkromných vlastníkov lesov Makov - Poľana, ktoré je združenie bez právnej subjektivity a predsedom tohto združenia je žalovaný. Ten v roku 2012 mal začať vykonávať výrub drevnej hmoty na časti predmetného pozemku, hoci nebol oprávnený na takýto postup, pretože s predmetnou ťažbou nesúhlasila nadpolovičná väčšina spoluvlastníkov tohto pozemku, vrátane žalobcu. Žalobca ďalej tvrdil, že napriek tomu, žalovaný v mesiaci jún 2012 vykonával výrub drevnej hmoty a náhradu za jeho podiel mu nevyplátil, hoci ho na vyplatenie vyzýval. Tým, že k výplatu zo strany žalovaného nedošlo, tento sa podľa žalobcu na jeho úkor bezdôvodne obohatil.

8. Žalovaný skutočnosť, že je predsedom Združenia vlastníkov lesnej a poľnohospodárskej pôdy Makov - Poľana vo svojom vyjadrení k žalobe potvrdil, rovnako potvrdil, že on sám nie je spoluvlastníkom predmetného lesného pozemku. Rozporoval tvrdenie žalobcu, že vykonal ťažbu na tomto pozemku. Namietal, že žalobca je oprávnený domáhať sa predmetného plnenia len vo vzťahu k ostatným spoluvlastníkom uvedeného pozemku v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, ktoré upravujú práva a povinnosti spoluvlastníkov k veci, ktorá je predmetom spoluvlastníctva. Títo uzatvorili právny úkon s tretími osobami v súvislosti s nakladaním s predmetom vlastníctva.

9. Žalobca vo svojich nasledujúcich vyjadreniach v rámci konania pred okresným súdom naďalej tvrdil, že medzi spoluvlastníkmi predmetného lesného pozemku nebola dohoda o ťažbe drevnej hmoty, resp. nebol udelený súhlas nadpolovičnej väčšiny spoluvlastníkov s touto ťažbou. Ním navrhované dôkazy, ktoré označil sa týkali preukazovania týchto tvrdení. Žalovaný v rámci svojej obrany uviedol, že je síce predsedom „Združenia“, avšak z titulu tejto funkcie ťažbu a ani rozdeľovanie výnosov z ťažby nevykonával. Poukázal na to, že v rozhodnom období, za ktoré si žalobca uplatňuje žalovanú istinu vykonával funkciu hospodára „Združenia“ Ing. L. V., ktorý bol členmi „Združenia“ poverený uvedenou ťažbou. Na tieto tvrdenia žalovaného žalobca žiadnym kvalifikovaným spôsobom nereagoval.

10. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení označil a predložil listinné dôkazy, ktoré odvolací súd na pojednávaní v rámci opakovania dokazovania podľa § 384 CSP vykonal. Z výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre k. ú. Y. mal odvolací súd preukázané tvrdenie žalobcu, že je vedený ako podielový spoluvlastník predmetného lesného pozemku, žalovaný ako spoluvlastník uvedeného pozemku na tomto liste vlastníctva vedený nebol (skutočnosť, že žalovaný nie je podielovým spoluvlastníkom tohto pozemku nakoniec medzi stranami ani sporná nebola). Žalobca ďalej preukazoval svoje tvrdenia o tom, že žalovaného vyzýval na vyplatenie podielov z ťažby, a to žiadosťou z 11.12.2013, ktorú adresoval

žalovanému. Z tejto žiadosti vyplýva, že žalobca vyzýval žalovaného, aby mu vyplatil finančnú náhradu za jeho podiel na drevnej hmote za obdobie roku 2011. Združenie súkromných vlastníkov lesa Makov - Poľana prostredníctvom žalovaného ako jeho predsedu na uvedenú výzvu žalobcu reagovalo listom z 13.01.2014, v ktorom mu oznamuje, že v roku 2011 nebolo známe, že je spoluvlastníkom predmetnej nehnuteľnosti. Jeho spoluvlastnícky podiel evidujú od roku 2012, za ktoré obdobie mu podiel na zisku bude zaslaný poštovou poukážkou. Žalobca ďalej predložil na preukázanie svojich tvrdení uznesenie Obvodného oddelenia PZ Turzovka z 22.03.2013, ČVS:ORP-266/TU-CA-2013. Z tohto uznesenia vyplýva, že ním bola odmietnutá vec podozrenia z prečinu sprenevery, ktorého skutku sa mal dopustiť žalovaný ako predseda lesného spoločenstva Poľana - Makov tým, že nevyplatil podiel spoluvlastníkov, žalobcovi, okrem iného aj na parcele EKN 994 za drevnú hmotu z ťažby, ktorú tam vykonávalo uvedené spoločenstvo v letných mesiacoch v roku 2011 a 2012, nakoľko nebol dôvod na začatie trestného stíhania alebo na postup podľa § 197 ods. 2 Trestného poriadku.

11. V súvislosti so svojimi tvrdeniami o tom, že nebol daný súhlas väčšiny spoluvlastníkov predmetného lesného pozemku na ťažbu dreva, žalobca predložil zápisnicu Združenia súkromných vlastníkov lesa Makov - Poľana z 09.06.2012 „z prejednávania ťažby predaja dreva a vykonávanie všetkých činností spojených s obnovou lesa spoluvlastníkov parc. EKN 994 v k. ú. Y., list „Združenia“ adresovaný žalobcovi z 12.02.2013 označený ako „Odpoveď na výzvu“ a oznámenie o zákaze vykonávania ťažby z 02.06.2012 adresované Ing. L. V..

12. Odvolací súd opakovane dokazovanie aj týmito listinami. Zo zápisnice „Združenia“ z 09.06.2012 vyplýva, že pre nedorozumenia a manipuláciu spoluvlastníkov žalobcom považovali členovia za nutné sa stretnúť s tým, že sa dohodli, že všetky práce spojené s ťažbou dreva, jeho predaja a ostatných prác, bude riadiť Ing. L. V.. Zároveň sa spoluvlastníci dištancovali od listu žalobcu o zákaze vykonávania ťažby na predmetnom pozemku. Oznámením o zákaze vykonávania ťažby na predmetnom lesnom pozemku z 02.06.2012 zakázali tam podpísaní spoluvlastníci vykonávať ťažbu drevnej hmoty ako aj manipulovať už s vyťaženou drevnou hmotou na tomto pozemku, oznámenie bolo adresované Ing. L. V.. Porovnaním menoslovu osôb, ktoré podpísali oznámenie o zákaze vykonávania ťažby s menoslovom osôb, ktoré podpísali zápisnicu z 09.06.2012, vyplýva, že na týchto dokumentoch boli uvedené rovnaké mená v prípade T. X., V. F. a V. R..

13. Na podporu svojich tvrdení, že žalovaný je povinnou osobou na vyplatenie uplatneného nároku, žalobca poukazyval na rozsudok Okresného súdu Čadca vo veci sp. zn. 9C/225/2015 z 31. októbra 2018. Odvolací súd sa s týmto rozsudkom v rámci opakovania dokazovania oboznámil a zistil, že ním bola žalovanému Ing. L. V. uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi R. T. sumu 1.542,67 eur s príslušenstvom titulom vyplatenia podielu na výnosoch z ťažby drevnej hmoty vykonanej v roku 2012. Okrem iného sa v odôvodnení tohto rozhodnutia konštatuje, že žalovaný vykonával funkciu hospodára Združenia vlastníkov lesnej a poľnohospodárskej pôdy Makov - Poľana. Podľa čl. IX. ods. 2 Zmluvy o založení tohto združenia zo 07.12.2004 si splnil svoju povinnosť a rozdelil náklady a výnosy z ťažby z parcely EKN č. 651 tak, že ich zaplatil vlastníkom tejto parcely, ktorá je evidovaná na LV č. XXXX pre k. ú. Y..

14. Žalobca na preukázanie rozsahu a výšky uplatneného nároku predložil znalecký posudok č. 21/2018 vyhotovený znalcom Ing. Petrom Kozlíkom, cenovú ponuku spoločnosti Gasparík, s.r.o., Makov 332 z 15.03.2012 na odkúpenie drevnej hmoty v celých dĺžkach a písomné vyjadrenie Okresného úradu Čadca, pozemkový a lesný odbor z 22.02.2019 vo veci predloženia listiny o objeme vykonanej ťažby s prílohou - lesná a hospodárska evidencia za rok 2012.

15. Žalovaný na preukázanie svojich tvrdení o tom, že nie je v spore pasívne vecne legitimovaný predložil Zmluvu o združení súkromných vlastníkov lesnej a poľnohospodárskej pôdy Makov - Poľana zo 07.12.2004. Odvolací súd z tejto zmluvy zistil, že podľa čl. I sú účastníkmi zmluvy osoby, ktoré sú vlastníkami alebo dedičmi lesného a poľnohospodárskeho pôdneho fondu v katastrálnom území obce, určené menom, priezviskom, titulom, dátumom narodenia, trvalým bydliskom, ktoré podpísali túto zmluvu o združení. Meno a priezvisko účastníka zmluvy bolo na predloženej zmluve „vyčiernené“, takže nemožno identifikovať konkrétnu osobu, ktorá predložila zmluvu uzatvorila. Ďalšie ustanovenia tejto zmluvy sa týkajú vymedzenia účelu združenia, majetkovej hodnoty, orgánov združenia. V čl. VI. bod 9 sa hovorí o tom, že hospodár združenia vedie účtovnú a majetkovú evidenciu združenia. Článok VII. zmluvy nazvaný „Splnomocnenie“ splnomocňuje predsedu združenia spoločne s hospodárom na vykonávanie tam uvádzaných úkonov, medzi ktoré patrí aj splnomocnenie zastupovať vlastníkov pred

súdmi a orgánmi činnými v trestnom konaní ako aj oprávnenie na založenie a disponovanie s finančnými účtami v peňažných ústavoch. V článku IX. nazvanom „Hospodárenie združenia“ sa v bode 2. uvádza, že hospodáriť sa bude prostredníctvom hospodára. Nasledujúce články zmluvy sa upravujú výkon spoločnej činnosti, práva a povinnosti účastníkov združenia.

16. Na základe opakovaného dokazovania v odvolacom konaní dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnym skutkovým záverom, v dôsledku ktorých vec aj nesprávne právne posúdil. Ako už bolo konštatované predmetom konania bol žalobcom tvrdý neoprávnený zásah žalovaného do jeho vlastníckeho práva k predmetnému lesnému pozemku, ktorého sa mal dopustiť žalovaný vykonaním neoprávnenej ťažby drevnej hmoty a následným nevyplatením zisku z tejto ťažby, teda zadržaním finančných prostriedkov, ktoré prináležia žalobcovi.

17. Navrhovanie dôkazov v civilnom sporovom konaní má priamu spojitosť s povinnosťou tvrdenia (§ 132 ods. 1, § 150 ods. 1 CSP). Povinnosť označiť dôkazy sa vzťahuje na všetky tvrdenia, ktoré boli uvedené v žalobe ako aj v nasledujúcich vyjadreniach strany sporu. Poslednou možnosťou splnenia dôkaznej povinnosti je okamih vyhlásenia uznesenia o skončení dokazovania (§ 154 CSP). Cieľom povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti je unesenie dôkazného bremena v rozsahu, v ktorom dôkazné bremeno spočíva na strane sporu bez ohľadu na jej procesné postavenie. Nesplnenie dôkaznej povinnosti prináša so sebou také rozhodnutie súdu, ktoré vychádza zo skutkového základu zisteného z dôkazov navrhnutých stranou v opačnom procesnom postavení než je ten, kto nesplnil alebo nedostatočne si splnil svoju dôkaznú povinnosť. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi strany v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma ich práva a povinnosti. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného.

18. Žalobcove tvrdenia týkajúce sa vykonania neoprávnenej ťažby drevnej hmoty žalovaným boli zo strany žalovaného rozporované (§ 151 ods. 2 CSP). Bolo preto potrebné, aby žalobca produkoval dôkazy, ktoré by jeho tvrdenia podporili. Žalobca predložil dôkazy - listiny, s ktorými sa oboznámil v rámci opakovania dokazovania aj odvolací súd. Z týchto predložených listín možno ustáliť, že žalobca je podielovým spoluvlastníkom lesného pozemku. Zo zhodných tvrdení žalobcu a žalovaného ďalej vyplýva, že ďalšími spoluvlastníkmi tohto pozemku sú osoby, ktoré sú členmi združenia bez právnej subjektivity vzniknutého na základe Zmluvy o združení. Predsedom tohto združenia je žalovaný s tým, že nie je spoluvlastníkom pozemku, v súvislosti s ktorým sa domáha žalobca náhrady za výrub lesnej hmoty. Podľa žalobcu však žalovaný z titulu pozície predsedu predmetného združenia vykonal výrub drevnej hmoty, napriek tomu, že s ním nesúhlasila väčšina spoluvlastníkov sporného pozemku. Žalobca s výrubom nesúhlasil a robil kroky, ktorými svoj nesúhlas prezentoval.

19. Podľa ust. § 136 ods. 1 Občianskeho zákonníka vec môže byť v spoluvlastníctve viacerých vlastníkov.

20. Podľa § 139 ods. 2 OZ o hospodárení so spoločnou vecou rozhodujú spoluvlastníci väčšinou počítanou podľa veľkosti podielov. Pri rovnosti hlasov, alebo ak sa väčšina alebo dohoda nedosiahne, rozhodne na návrh ktoréhokoľvek spoluvlastníka súd.

21. Podľa § 829 ods. 1 OZ niekoľko osôb sa môže združiť, aby sa spoločne pričínili o dosiahnutie dojednaného účelu. Podľa ods. 2 cit. ust. združenia nemajú spôsobilosť na práva a povinnosti.

22. Podľa § 835 ods. 2 OZ zo záväzkov voči tretím osobám sú účastníci zaviazaní spoločne a nerozdielne.

23. Vzhľadom na zistený skutkový stav, odvolací súd dospel k záveru, že uvedenú vec je nutné právne posúdiť podľa vyššie citovaných ustanovení OZ. V prvom rade, ide o vec (nehnutelnosť) v spoluvlastníctve viacerých osôb (§ 136 ods. 1 OZ). Rozhodovanie o spôsobe hospodárenia so spoločnou vecou upravuje ust. § 139 ods. 2 OZ, ktoré vychádza z tzv. princípu majorizácie, čo znamená, že pre rozhodnutie o tom, ako sa bude hospodáriť so spoločnou vecou je potrebné, aby rozhodnutie bolo prijaté spoluvlastníkmi, ktorí majú väčšinu podielov na spoločnej veci. Aktuálna právna úprava v OZ neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by upravovalo „správu“ spoločnej veci, ako jednu z foriem hospodárenia so spoločnou vecou. Staršia judikatúra (R 54/1973) pripustila možnosť trvalého

zmluvného režimu spoluvlastníkov, ktorí by správu vecí a všetky úkony s ňou súvisiace vyhradili jednému, poprípade viacerým spoluvlastníkom, zároveň však zdôraznila, že takáto dohoda nemá účinky voči tretím osobám, ak im nie je obsah dohody známi.

24. V prejednávanej veci časť spoluvlastníkov predmetného pozemku uzatvorila „Zmluvu o združení“, na základe ktorej si upravili výkon správy svojich spoluvlastníckych podielov. Spoluvlastníci si v nej, okrem iného upravili spôsob výkonu tejto správy prostredníctvom tam určených orgánov, medzi ktoré patrí aj predseda združenía, ktorým je žalovaný. Zmluva upravuje spôsob hospodárenia s majetkom členov združenía, ktorým sú (aj) spoluvlastnícke podiely na spornom pozemku. Žalobca tvrdil, že žalovaný vykonal výrub drevnej hmoty bez súhlasu väčšiny členov „Združenía“, ktorého je predsedom. V tom prípade by však táto skutočnosť nebola právne významná vo vzťahu k uplatnenému nároku žalobcu, iba účastníci tejto zmluvy by si v prípade porušenia zmluvných povinností žalobcu ako predsedu združenía, mohli z tohto titulu uplatňovať prípadné nároky. Vzhľadom na predmetné tvrdenie žalobcu, odvolací súd mal za to, že je potrebné posúdiť možnú aplikáciu aj ust. § 835 ods. 2 OZ. Uvedené ustanovenie upravuje vzťah a zodpovednosť členov združenía bez právnej subjektivity vo vzťahu k tretím osobám. Túto zodpovednosť rieši tak, že zo záväzkov voči tretím osobám sú účastníci združenía zaviazaní spoločne a nerozdielne. Je tomu tak vždy, ak niektorý z účastníkov združenía uskutočnil úkon na dosiahnutie dojednaného účelu združenía a toto jeho konanie bolo tretej osobe známe. Z vykonaného dokazovania však odvolací súd nemal preukázané, že žalovaný je členom „Združenía“, ktorého je predsedom, potom ak aj by bol vykonaný výrub drevnej hmoty v rámci realizácie „správy“ časti spoluvlastníckych podielov prostredníctvom predmetného „Združenía“, o pasívnej legitímácii žalovaného by bolo možné uvažovať iba v prípade preukázania, že je účastníkom predmetnej zmluvy o združení, čo však v konaní žalobca nepreukázal.

25. Okresný súd odvodzoval pasívnu vecnú legitímáciu žalovaného z ust. čl. VII. Zmluvy o združení, v zmysle ktorého mal žalovaný ako predseda združenía, splnomocnenie vystupovať v mene ostatných spoluvlastníkov združených na základe Zmluvy o združení vo vzťahu k súdom. Z uvedeného ustanovenia zmluvy vyplýva, že predseda je splnomocniteľom konajúcim v mene vlastníkov, nie vo svojom mene. V tejto súvislosti odvolací súd považuje za nutné uviesť, že občianskoprávna úprava zastúpenia umožňuje, aby v mene zastúpeného konal niekto iný ako jeho zástupca. Úprava zastúpenia sleduje jednak sociálne záujmy tých, ktorí musia byť zastúpení, pretože sami nie sú spôsobilí na právne úkony, a jednak záujmy osôb, ktoré síce spôsobilosť na právne úkony majú, avšak z určitých dôvodov právny úkon, resp. úkony neurobia samy, ale sa dajú zastúpiť nimi zvoleným zástupcom (splnomocnencom). Podľa právnych účinkov zastúpenia pre zastúpeného sa rozlišuje: 1. nepriame zastúpenie (tzv. náhradníctvo), pri ktorom zástupca vo vzťahu k tretej osobe uskutočňuje vlastné vyhlásenie vôle, vo svojom mene a na cudzí účet; v dôsledku tejto skutočnosti nadobúda práva a povinnosti nepriamy zástupca (náhradník), ktorý má podľa zmluvy so zastúpeným povinnosť previesť nadobudnuté práva na zastúpeného, 2. priame zastúpenie, pri ktorom zástupca vo vzťahu k tretej osobe uskutočňuje svoje vlastné vyhlásenie vôle, a to v mene a na účet zastúpeného; v dôsledku toho pri priamom zastúpení vznikajú práva a povinnosti priamo zastúpenému. Pri priamom zastúpení teda právny úkon robí zástupca, ale účinky z tohto právneho úkonu vznikajú priamo zastúpenému. Tým sa priamy zástupca odlišuje od tzv. nepriameho zástupcu, ktorý sám koná a sám sa aj zaväzuje, aj keď s úmyslom ďalším právnym úkonom previesť neskôr vzniknuté práva na toho, v prospech koho konal.

26. Občiansky zákonník v tretej hlave nazvanej Zastúpenie upravuje iba priame zastúpenie. Povahu nepriameho zastúpenia majú niektoré zmluvné typy upravené mimo rámca ustanovení o zastúpení, zmluva o združení však medzi ne nepatrí. Z obsahu čl. VII. predmetnej zmluvy, z ktorého vychádzal súd nevyplýva, že žalovanému bolo udelené nepriame splnomocnenie na zastupovanie členov „Združenía“, t.j., že bude konať vo vlastnom mene a ich účet, naopak z neho jednoznačne vyplýva priame zastúpenie. Žalovaný tak nemohol byť z titulu splnomocneného zástupcu vlastníkov, zaviazaný na plnenie uplatnené v žalobe.

27. Okrem toho, ak by odvolací súd vychádzal *expresis verbis* z tvrdenia žalobcu v žalobe, že výrub drevnej hmoty vykonal žalovaný, bolo nutné aby tieto tvrdenia preukázal. Z celého vykonaného dokazovania však skutočnosť, že výrub realizoval žalovaný, preukázaná nebola. Navyiac nebolo ani preukázané, že by si drevnú hmotu ponechal žalovaný, resp. že žalovaný za túto drevnú hmotu prijal plnenie, ktoré by prináležalo priamo žalobcovi.

28. Na základe týchto záverov preto odvolací súd po opakovaní dokazovania a opätovnom ustálení skutkového stavu a po právnom posúdení veci dospel k záveru, že nárok žalobcu vo vzťahu k žalovanému nebol preukázaný. Vychádzajúc z týchto zistení dospel odvolací súd k záveru, že odvolacie námietky žalovaného týkajúce sa nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie boli opodstatnené.

29. Pokiaľ sa týka odvolacích námietok žalobcu tieto smerovali k nesprávosti skutkových záverov okresného súdu o preukázaní rozsahu a výšky uplatneného peňažného nároku. Žalobca v odvolaní bez bližšej argumentácie iba zopakoval svoje konštatovanie, že bola vykonaná ťažba dreva v ňom tvrdenom rozsahu, pričom cena jedného metra kubického vyťaženého dreva zodpovedá sume 70 eur za m³. Okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku však odôvodnil svoje závery, na základe ktorých ustálil, že žalobca tieto svoje tvrdenia dostatočným spôsobom nepreukázal. Odvolací súd sa s týmito závermi okresného súdu v celom rozsahu stotožňuje a v podrobnostiach na ne v zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu, že nebolo vykonané ním navrhované dokazovanie a z toho dôvodu dospel okresný súd vo vzťahu k rozsahu a výške jeho nároku k nesprávnym záverom, odvolací súd uvádza, že tieto námietky nie sú opodstatnené. Okresný súd poukázal na to, že žalobca neurobil kvalifikovaný návrh na doplnenie dokazovania oboznámením sa s príslušným spisom OO PZ, neuviedol, ktoré konkrétne časti tohto spisu a na preukázanie ktorých jeho konkrétnych tvrdení majú byť oboznámené. Odvolací súd sa stotožnil so záverom okresného súdu, že nie je povinnosťou súdu oboznamovať sa s obsahom celého spisu bez toho, aby strana sporu, ktorá dôkaz jeho oboznámením navrhla, neuviedla, s ktorými časťami tohto spisu sa má súd oboznámiť. Navyše ako vyplýva zo zápisnice o pojednávaní konanom dňa 12.03.2019, právny zástupca žalobcu pri výzve konajúcej sudkyne, či žiada niečo oboznámiť zo spisového materiálu OO PZ v Turzovke, ktorý bol aj súčasťou spisu uviedol, že z tohto spisu nežiada oboznamovať nič. Preto okresný súd tak postupoval správne, keď tento dôkaz nevykonával.

30. Krajský súd preto rozsudok okresného súdu vo výroku, ktorým žalobe vyhovel, na základe podaného odvolania žalovaného, ktoré považoval za dôvodné, zmenil a v tejto časti žalobu zamietol. Pokiaľ ide o výrok rozsudku, ktorým bola vo zvyšku žaloba zamietnutá a ktorý bol napadnutý odvolaním žalobcu, jeho odvolanie nepovažoval za opodstatnené, rozsudok okresného súdu v tejto časti považoval za vecne správny, a preto ho potvrdil.

31. Vzhľadom na zmenu rozsudku okresného súdu odvolací súd opätovne rozhodol aj o trovách celého (prvoinštančného ako aj odvolacieho konania) v zmysle § 396 ods. 2 CSP. Keďže žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá podľa § 386 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP vo veci bol v celom rozsahu úspešný žalovaný, ktorému odvolací súd priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100 %.

32. Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1, 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok dovolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania. (§ 76 CMP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia dovolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. (§ 427 ods. 1 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)